

Panākta vienošanās par ES līmeņa atbalsta pasākumiem COVID-19 radīto seku mazināšanai vairāk nekā 500 miljardu eiro apmērā

Publicēts: 10.04.2020.

Jaunami

Eiropas Savienības (ES) finanšu ministri vienojušies par vairāk nekā 500 miljardu eiro lielu finansiālās palīdzības paketi, lai sniegtu atbalstu COVID-19 skartajām Eiropas valstīm. Plānots, ka Latvijai būs pieejami trīs dažādi atbalsta finanšu instrumenti.

No Eiropas Stabilitātes mehānisma katrai dalībvalstij, tai skaitā Latvijai, būs pieejama kredītlīnija 2% apmērā no iekšzemes kopprodukta (IKP), jeb aptuveni 600 miljonu eiro apmērā. Tas būs aizdevums, ko varēs izmantot, lai segtu veselības jomas izdevumus, kas saistīti ar COVID – 19 izraisīto krīzi. Kredītlīniju varēs izņemt viena gada laikā, un izņemšanas termiņu divas reizes pa 6 mēnešiem pagarināt. Kredītlīnijas aktivizācijas gadījumā aizdevuma periods būs 5-10 gadi.

Tāpat finanšu ministri vienojās, ka Eiropas Investīciju banka izveidos atsevišķu garantiju fondu, kas sniedz garantijas vai ieguldījumus kapitālā, tai skaitā mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam. Ja Latvija izlems piedalīties šajā fondā, garantijas (jeb iemaksu) apjoms no jauna izveidotajā fondā būs 25 miljoni eiro. Paredzēts, ka šajā fondā netiks iezīmētas nacionālās aploksnas.

Eiropas grupā arī piekrita atbalstīt Eiropas Komisijas priekšlikumu izveidot atbalsta instrumentu "SURE" bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā. Atbalsts ir aizdevums dalībvalstij. Kopējais apjoms no šī instrumenta, kas pieejams ES dalībvalstīm, ir 100 miljardi eiro. Instrumentu administrē Eiropas Komisija, kas finansējumu iegūs, aizņemoties finanšu tirgos. Šo aizdevumu garantēs ES dalībvalstu sniegtas garantijas. Latvijai, piemērojot dalībvalsts atslēgu, paredzētais izsniedzamais garantijas apjoms būs 0,2% no nacionālā kopienākuma jeb 57 miljoni eiro.

Dalībvalstīm, aizņemoties līdzekļus no šī instrumenta, būs iespēja finansēt dīkstāves pabalstam līdzīgus pasākumus. Šis instruments tiek veidots, pamatojoties uz ES līguma pantu, kas nosaka īpašu pieņemšanas procedūru, neiesaistot Eiropas Parlamentu. Vienlaikus paredzēts, ka tā darbība ir ierobežota laikā, lai atbalstītu darbavietu saglabāšanu krīzes laikā. Eiropas grupā vienojās, ka no šī instrumenta varēs finansēt arī atsevišķus veselības jomas pasākumus. Katrai dalībvalstij netiek iezīmēta nacionālā aploksnas saņemamajam aizdevuma apmēram iepriekš minēto pasākumu finansēšanai.

Tāpat finanšu ministri vienojās, ka bez šiem finanšu instrumentiem, kas piemēroti krīzes situācijas risināšanai, ir jāuzsāk darbs arī pie speciālā atbalsta fonda izveides, lai nekavējoties atdzīvīnātu ES ekonomikas izaugsmi pēc šīs īslaicīgās krīzes. Vienlaikus jāatzīmē, ka Eiropas grupā nevienojās, ka šāda fonda izveide varētu tikt finansēta, kopīgiot valstu parādu un izlaižot tā saukto "korona obligāciju".

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/panakta-vienosanas-par-es-limena-atbalsta-pasakumiem-covid-19-radito-seku-mazinasanai-vairak-neka-500-miljardu-eiro-apmera>